

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

Uitvoeringsregeling STIPEL-PCE

Persooncertificering ten behoeve van activiteiten in gas- en elektriciteitsvoorzieningsystemen van netbeheerders

Deze uitvoeringsregeling bestaat uit 24 genummerde bladzijden, inclusief de bijlagen die een onlosmakelijk deel van deze regeling vormen

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van STIPEL

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechnik	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

Inhoud

Inhoud.....	2
1. Inleiding.....	3
2. Persooncertificering PCE en aanwijzing.....	3
2.1. Persooncertificering	3
2.2. Aanwijzing.....	4
3. Inhoud van de uitvoeringsregeling PCE	4
4. College van Deskundigen PCE (CvD-PCE).....	4
5. Contactgroep Veiligheidsregelgeving van Netbeheer Nederland (GVR).....	5
6. Certificatie-instelling (CI)	5
6.1. Algemeen	5
6.2. Certificatieprocedure	5
6.3. Werkzaamheden van de CI.....	6
7. Exameninstelling (EI).....	7
8. Examencommissie	8
9. Examenreglement	9
10. Certificatieschema	9
10.1. Onderdelen van een certificatieschema.....	9
10.2. Ontwikkeling van een nieuw schema.....	10
10.3. Onderhoud van een bestaand schema	10
11. Procesbeschrijving persoonscertificatie.....	10
11.1. Het proces	10
11.2. Hercertificatie	11
12. Persoonscertificaat.....	11
13. Examenprocedure	12
13.1. Het opstellen van examenopgaven.....	12
13.2. Het samenstellen van de examens.....	13
13.3. De wijze van examineren.....	13
13.4. De examinatoren en examenassistenten.....	15
13.5. De outillage.....	16
13.6. De toelatingscriteria en bekwaamheidsverklaring	17
13.7. De screening	17
13.8. De inhoud en vorm van een examen.....	18
Huishoudelijk reglement.....	21
College van Deskundigen Persooncertificatie energiebedrijven (CvD-PCE)	21

Bijlagen

Bijlage 1	Schematisch overzicht
Bijlage 2	Huishoudelijk reglement College van Deskundigen Persooncertificatie Energiebedrijven (CvD-PCE)
Bijlage 3	Voorbeeld persoonscertificaat (met sticker)

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechnik	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

1. Inleiding

In 1998 is de Stichting Persoonscertificatie Elektrotechniek (STIPEL) opgericht die door een Centraal College van Deskundigen Elektrotechniek een certificatieregeling, op vrijwillige basis, ten behoeve van bekwaamheid van personen in de elektrotechniek heeft laten ontwikkelen.

In 2008 is de bij de energiebedrijven ontwikkelde Persoonscertificering Energiebedrijven (PCE) ondergebracht bij de Stichting.

De organisatie van STIPEL is hierop aangepast en statutair is daarom de naam van de stichting gewijzigd in "Stichting Persoonscertificatie Energietechnik".

Zoals vastgelegd in het Handboek van Stipel kent de organisatie een Raad van Belanghebbenden, die de certificatieschema's en bijbehorende certificatieprocedures beheert; daarnaast zijn er meerdere Colleges van Deskundigen mogelijk die op initiatief van een bepaalde sector of branche en op voordracht van de Raad van Belanghebbenden door het bestuur van STIPEL kunnen worden ingesteld.

Deze Colleges van Deskundigen ontwikkelen en onderhouden certificatieschema's voor bepaalde bekwaamheidsprofielen van personen werkzaam in de energietechnik.

Ten behoeve van de energiebedrijven (in casu de netbeheerders) is in 2008 een College van Deskundigen opgericht onder de naam College van Deskundigen Persoonscertificering Energiebedrijven, afgekort CvD-PCE.

Dit CvD-PCE opereert binnen de Stichting Stipel en houdt zich bezig met de certificatieschema's voor de medewerkers van de energiebedrijven en van de voor die energiebedrijven werkende aannemingsbedrijven.

Ten behoeve van certificatie en examinering volgens PCE is deze uitvoeringsregeling door het CvD-PCE opgesteld.

2. Persoonscertificering PCE en aanwijzing

Technische medewerkers in de energiesector werken dagelijks aan of met systemen voor opwekking, transport, omzetting en distributie van energie. Genoemde medewerkers zijn medewerkers van energiebedrijven, maar kunnen ook medewerkers van derden zijn die in opdracht van de energiebedrijven werkzaamheden uitvoeren in de installaties en infrastructuur van de betreffende netbeheerders.

Als daarbij verkeerde handelingen plaatsvinden, kan de onbedoeld vrijkomende energie leiden tot ernstige persoonlijke of materiële schade. Het is daarom van groot belang dat de desbetreffende medewerkers aantoonbaar bekwaam zijn (en blijven) met betrekking tot de uitoefening van hun functies. Deze kwaliteitseis dient enerzijds ter voorkoming van ongevallen en persoonlijk letsel (o.a. in het kader van de ARBO-wetgeving), anderzijds ter voorkoming van directe materiële schade, dan wel gevolgschade (claims).

2.1. Persoonscertificering

De bekwaamheid van medewerkers kan men zekerstellen met behulp van een systeem van persoonscertificatie. Met behulp van dit systeem wordt voor elke medewerker de initiële bekwaamheid aangetoond en vastgelegd door middel van een certificaat.

Dit certificaat is één van de voorwaarden voor het verkrijgen van een aanwijzing.

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechnik	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

2.2. Aanwijzing

Na afloop van het certificatieproces kan de gecertificeerde persoon afhankelijk van het geldende bedrijfsbeleid vervolgens van zijn werkgever (of, in bepaalde gevallen, van een opdrachtgevend bedrijf in de energie-sector) een "aanwijzing" krijgen voor een bevoegdheid met bepaalde verantwoordelijkheden. Doordat hij in het bezit is van het certificaat, is aangetoond dat de gecertificeerde persoon beschikt over de benodigde kennis en bekwaamheid om aan alle aspecten van deze aanwijzing op een goede wijze invulling te geven.

Het voornoemde bedrijfsbeleid kan inhouden dat er aanvullende bedrijfspecifieke instructies en/of toetsen dienen plaats te vinden, voordat door het bedrijf een aanwijzing wordt verstrekt.

In geval van een nieuwe of hogere aanwijzing bepaalt het bedrijf een bepaalde inwerkperiode of stageperiode waarbij die persoon gedurende een af te spreken periode onder toezicht of begeleiding staat.

3. Inhoud van de uitvoeringsregeling PCE

De Uitvoeringsregeling PCE heeft betrekking op de persoonscertificatie van uitvoerende medewerkers die werkzaam zijn bij, aan of in gasvoorzieningsystemen en/of elektriciteitsvoorzieningsystemen van energiebedrijven (netbeheerders).

In de Uitvoeringsregeling PCE zijn op de branche afgestemde uitgangspunten en voorwaarden vastgelegd ten aanzien van de Certificatie-instellingen (CI), de Exameninstellingen (EI), en de bijbehorende certificatie-schema's, alsmede de examenprocedure.

De Uitvoeringsregeling PCE treedt in de plaats van het Stipel-document "Certificatie en examinering" en is aanvullend aan het Handboek Stipel, waarbij deze Uitvoeringsregeling bepalend is.

In de regeling is tevens de examenprocedure opgenomen. Bovendien wordt de relatie met de Contactgroep Veiligheidsregelgeving van Netbeheer Nederland nader aangegeven.

In bijlage 1 is een schematisch overzicht van alle betrokken partijen binnen het certificeringssysteem vastgelegd.

Op deze manier is een branche-specifieke invulling gegeven aan de eisen voor het bekwaam handelen rondom elektrotechnische en gastechnische systemen, zoals verwoord in BEI en VIAG, inclusief de bijbehorende veiligheidswerk-instructies.

4. College van Deskundigen PCE (CvD-PCE)

Met betrekking tot certificering (op basis van de veiligheidsregelgevingen BEI resp. VIAG) voor personen werkzaam bij of voor de netbeheerders is het College van Deskundigen PCE (CvD-PCE) ingesteld; dit is gebeurd door het bestuur van STIPEL met instemming van de Raad van Belanghebbenden.

Het CvD-PCE is verantwoordelijk voor:

- Het beheer en onderhoud van deze uitvoeringsregeling;
- De ontwikkeling, het beheer en het onderhoud van de certificatieschema's;
- Het beheer en het onderhoud van de itembanken (theorie- en praktijk-examens);
- Het opstellen van theorie- en praktijk-examens, alsmede de bijbehorende protocollen;
- De beschikbaarstelling van de itembanken aan exameninstellingen op voordracht van een certificerende instelling;

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechnik	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

- Het scheppen van voorwaarden voor een eenduidige screening m.b.t. de toelatingseisen voor een examen; bij problemen zo nodig vanuit de examencommissies escalatie naar het CvD-PCE;
- De beoordeling van de rapportages van de certificerende instellingen.

Als bijlage 2 van deze uitvoeringregeling is het huishoudelijk reglement van dit CvD opgenomen. Het reglement beschrijft de taken, werkwijze en samenstelling.

5. Contactgroep Veiligheidsregelgeving van Netbeheer Nederland (GVR)

Binnen Netbeheer Nederland is de Contactgroep Veiligheidsregelgeving belast met het initiëren, ontwikkelen, onderhouden en beheren van brancheregeling op het gebied van veiligheid bij werkzaamheden aan elektriciteits- en gasvoorzieningsystemen. Deze regelgeving betreft de BEI (BEI BS op basis van de NEN-EN-50110, NEN 3140 en NEN 3840) resp. de VIAG inclusief de hieraan gerelateerde veiligheidsworkinstructies. Daarbij vindt afstemming plaats met de opdrachtnemende bedrijven, zoals bijvoorbeeld verenigd in Bouwend Nederland en Uneto / VNI.

De Contactgroep Veiligheidsregelgeving is geen onderdeel van STIPEL-PCE maar heeft daar wel een belangrijke relatie mee. Op basis van de genoemde veiligheidsregelgevingen stelt de Contactgroep Veiligheidsregelgeving de aanwijzingen (bevoegdheden)-structuur beschikbaar aan het CvD-PCE, samen met het bij elke bevoegdheid behorende pakket van eisen.

6. Certificatie-instelling (CI)

6.1. Algemeen

Een certificatie-instelling is een organisatie, welke onder een geldige ISO/IEC 17024 accreditatie volgens door STIPEL beheerde certificatieschema's Stipel-PCE-certificaten van vakbekwaamheid afgeeft en waartoe Stipel met deze organisatie een overeenkomst heeft afgesloten.

Conform de definitie in het handboek STIPEL verstrekt een Certificatie-instelling certificaten, mede op basis van informatie die zij van een gecontracteerde exameninstelling heeft verkregen. Daarbij dient de certificatie-instelling te opereren binnen de uitgangspunten en randvoorwaarden die zijn vastgesteld door de Stichting STIPEL. Met betrekking tot STIPEL-PCE zijn deze uitgangspunten en randvoorwaarden nader in deze uitvoeringsregeling aangegeven, inclusief de rechten en plichten van zowel CI als CvD-PCE in hun onderlinge relatie.

6.2. Certificatieprocedure

De certificatie gebeurt conform een certificatieprocedure, op te stellen door de CI. Mede op basis van deze uitvoeringsregeling moet hierin tenminste zijn vastgelegd:

- de relatie tussen certificatie-instelling en exameninstelling;
- op welke wijze het examenreglement, het eventuele reglement van één of meerdere eventuele eigen examencommissies en de samenstelling van die commissie(s) worden goedgekeurd;
- op welke wijze door de CI uitvoering wordt gegeven aan de in de examenprocedure aangegeven activiteiten;
- op welke wijze een kandidaat zich moet aanmelden voor het examen;

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechnik	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

- op welke wijze het examendossier van een kandidaat wordt aangeleverd bij de certificatie-instelling;
- op welke wijze de certificatie-instelling een klacht behandelt;
- op welke wijze en wanneer wordt gecontroleerd of de certificaathouder in enige periode binnen een jaar twee klachten veroorzaakt over onveilig handelen die door de certificatie-instelling gegrond worden verklaard;
- door wie de certificatiebeslissing wordt genomen en welke eisen er worden gesteld aan die persoon;
- welke zaken geregeld worden in de overeenkomst tussen certificatie-instelling en certificaathouder;
- hoe de registratie van certificaathouders is geregeld;
- een procedure voor het intrekken van certificaten;
- op welke wijze informatie wordt verstrekt over het verlenen, intrekken of niet verlengen van een certificaat.

6.3. Werkzaamheden van de CI

De certificatie-instelling verstrekt persoonscertificaten conform het model volgens bijlage 3. Binnen het certificatieproces dienen de onderstaande werkzaamheden te worden uitgevoerd:

6.3.1. Algemeen-voorbereidende werkzaamheden CI

De certificatie-instelling:

1. moet een interne procedure (de bovengenoemde certificatieprocedure) opstellen waarin de uit te voeren werkzaamheden en afspraken in het kader van persoonscertificatie conform de STIPEL-documenten en deze uitvoeringsregeling zijn vastgelegd.
2. hanteert voor het certificeringsproces in het kader van deze regeling certificatie-perioden die in overeenstemming zijn met de door het CvD-PCE vastgestelde geldigheidsduur van de certificaten. Bij wijzigingen in de relevante normen of regel-, en wetgeving zal het CvD-PCE (in overleg met de Contactgroep Veiligheidsregelgeving) de overgangsregeling voor de gewijzigde wetgeving vertalen naar een overgangsregeling voor de geldigheid van de al uitgegeven certificaten.
3. moet bij wijziging van deze uitvoeringregeling er voor zorg dragen dat deze wijziging binnen de gestelde termijnen wordt doorgevoerd.
4. dient bij beëindiging van haar taken als CI m.b.t. Stipel-PCE volledige medewerking verlenen aan het beschikbaar stellen van gegevens conform de door het CvD-PCE vast te stellen wijze van overdracht.
5. moet door het uitvoeren van een initiële audit en vervolgens door het (laten) uitvoeren van regelmatig toezicht en/of audits zich er zelf van overtuigen dat:
 - betrokken examen-instellingen inderdaad examens afnemen conform de eisen die in deze regeling en de onderliggende certificatie-schema's zijn beschreven;
 - examenmaterialen uitsluitend worden gebruikt met het doel om kandidaten die aan de toelatingseisen hebben voldaan te examineren;
 - de vertrouwelijkheid ten aanzien van examenmaterialen bij betrokken examen-instellingen is gewaarborgd.
6. stelt op verzoek de op het certificatieproces van toepassing zijnde documenten ter beschikking aan het CvD-PCE.

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechniek	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

7. is op aanvraag verplicht (en daartoe gerechtigd) aan derden mee te delen dat een certificaat is verleend, ingetrokken of niet is verlengd; is verplicht te publiceren over bestaande certificaten.

6.3.2. Werkzaamheden CI per kandidaat

De certificatie-instelling:

1. verstrekt, zonder aanzien des persoons, certificaten aan aanvragers die kunnen aantonen dat zij zijn geslaagd voor een examen waarmee de vereiste bekwaamheidseisen op correcte wijze zijn getoetst (voldoen aan de certificatiecriteria van een specifiek certificatieschema), mits de aanvrager de certificatie-overeenkomst heeft ondertekend en aan verdere (bijvoorbeeld financiële) verplichtingen heeft voldaan.
2. onderzoekt klachten die eventueel over onveilig handelen van de certificaathouder zijn geuit en neemt vervolgens de daarbij passende maatregelen (eventueel het intrekken van het certificaat).
3. registreert de naam van de certificaathouder (en het behaalde certificaat) op een openbare lijst, die wordt beheerd conform de voorschriften die daaraan zijn gesteld in de Wet Persoonsregistratie.
4. trekt het certificaat in als de certificaathouder
 - a. niet (langer) voldoet aan de verplichtingen die in de met hem afgesloten certificatie-overeenkomst zijn vastgelegd;
 - b. niet meewerkt aan een onderzoek naar klachten of aan tussentijdse toetsing door of namens de CI;
 - c. binnen een periode van een jaar 2 keer bewezen onveilig heeft gehandeld;
 - d. misbruik maakt van het certificaat;
 - e. wordt ontslagen op grond van grove nalatigheid in relatie tot veilig werken;
 - f. is overleden.
5. behandelt geschillen met een certificaathouder over diens certificatie conform een vastgelegde interne procedure.

6.3.3. Algemene werkzaamheden - rapportages/auditing CI

De certificatie-instelling:

1. rapporteert ten minste éénmaal per jaar aan het CvD-PCE over de volgende zaken:
 - a. aantallen verstrekte certificaten per soort.
 - b. aantallen certificaathouders die de certificatie-overeenkomst hebben opgezegd of waarvan het certificaat is ingetrokken, in beide gevallen met redenen omkleed.
 - c. klachten van of over certificaathouders + uitkomsten van het onderzoek en corrigerende maatregelen.
 - d. uitkomsten van toezicht op examens en audits bij examen-instellingen.
2. stelt, indien het CvD-PCE daarop prijs stelt, het CvD-PCE binnen een termijn van 3 maanden na het uitvoeren van een externe audit (bijvoorbeeld door de RvA) op de hoogte over relevante uitkomsten daarvan en genomen corrigerende maatregelen;

7. Exameninstelling (EI)

Een exameninstelling is onder de verantwoordelijkheid van de certificatie-instelling belast met het afnemen van examens en het maken van een voorlopige beoordeling van de examenresultaten.

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechniek	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

Een exameninstelling dient te voldoen aan deze uitvoeringsregeling en de relevante Stipel-eisen.
Een exameninstelling dient te beschikken over een kwaliteitshandboek dat onderdeel uitmaakt van een kwaliteitssysteem dat aantoonbaar voldoet aan NEN-ISO 9001, laatste versie.

Binnen het certificatieproces PCE gelden voor een exameninstelling de volgende voorwaarden:

1. Een exameninstelling kan alleen examens afnemen wanneer het beschikt over een overeenkomst met een Certificerende Instelling voor het afnemen van examens ten behoeve van het certificeren van personen voor de certificatieschema's Stipel-PCE.
2. De exameninstelling moet door een CI goedgekeurde procedures opstellen en implementeren die de objectiviteit en integriteit van de examinering waarborgen. Daarbij dienen ten minste de volgende onderwerpen te worden afgedekt:
 - a. vertrouwelijke behandeling van examenopgaven voor, tijdens en na het examen;
 - b. regels omtrent surveillance tijdens schriftelijke examens;
 - c. te nemen actie bij frauduleus handelen van de kandidaat of examenpersoneel.
3. De exameninstelling dient haar procedures omtrent het afnemen van examens te conformeren aan of op te nemen in een examenreglement, dat aan kandidaten ter beschikking kan worden gesteld;
4. De exameninstelling moet ervoor zorgen dat alle voorwaarden voor certificatie, het examenreglement en informatie over de wijze van examinering inzichtelijk zijn voor iedereen die zich wil opgeven voor het examen.
5. De door de exameninstelling opgestelde procedures e.d. behoeven de goedkeuring van de Certificerende Instelling.
6. De exameninstelling dient te allen tijde medewerking te verlenen aan toezichtbezoeken of audits die door of namens het CvD-PCE of de certificatie-instelling plaatsvinden. Indien er tijdens zo'n bezoek tekortkomingen worden geconstateerd, dient de exameninstelling deze op te lossen binnen de door de certificatie-instelling aangegeven periode.

8. Examencommissie

Als onderdeel van het certificeringsproces moet een certificerende instelling (CI) een examencommissie inrichten. Hierin hebben vertegenwoordigers van de betrokken exameninstellingen (EI's) zitting, terwijl het voorzitterschap bij de CI berust.

De CI kan kiezen voor één examencommissie met meerdere EI's en beide disciplines (elektriciteit en gas), of meerdere examencommissies per EI en/of per discipline.

De examencommissie bestaat uit minimaal 5 leden die gezamenlijk beschikken over deskundigheid op het gebied van examinering.

Een examencommissie is belast met:

- Het doen van verbetervoorstellen ten aanzien van het proces, de inhoud van de itembanken, en de screeningscriteria (m.b.t. opleidingen, diploma's);
- Het analyseren van de rapportages van de EI's;
- Het bewaken van een eenduidige screening bij de exameninstellingen; bij problemen zo nodig escalatie naar het CvD-PCE.

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechnik	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

9. Examenreglement

De examinering vormt een belangrijke grondslag in dit persoonscertificatie-systeem omdat het immers het moment vormt waarop de kandidaat op objectieve wijze kan aantonen dat hij over de voorgeschreven benodigde kennis en bekwaamheid beschikt.

Ten behoeve van het afnemen van examens in het kader van deze regeling dient onder verantwoordelijkheid van de CI een examenreglement opgesteld te worden. Dit reglement betreft met name operationele zaken met betrekking tot de examinering en wordt aan elke kandidaat ter beschikking gesteld. Met inachtneming van de eisen die daarover in de betreffende STIPEL-documenten en deze regeling zijn opgenomen, dient dit examenreglement tenminste de volgende aandachtspunten te behandelen:

- Begripsomschrijvingen/definities;
- Overzicht van de examens waarop het reglement van toepassing is;
- Certificering en regels omtrent de geldigheid van een certificaat;
- Distributie/beschikbaarheid van het reglement;
- Examineisen d.m.v. verwijzing naar de certificatie-schema's;
- Examenvormen d.m.v. verwijzing naar certificatie- schema's;
- Aanmelding;
- Screening op basis van de toelatingscriteria;
- Inschrijving en oproepen van kandidaten, verstrekken examenreglement;
- Legitimatie op de dag van het examen;
- Verstrekking en inname van examenopgaven en examenmiddelen;
- Controle van examenlocatie en examenmiddelen;
- Borging van de veiligheid van de kandidaten en anderen tijdens het examen;
- Orde tijdens het examen; maatregelen bij constatering van fraude;
- Wijze van examinering, beoordeling, invulling van examenprotocollen en verstrekking van de voorlopige uitslag;
- Het aanleveren van een examendossier aan de certificatie-instelling;
- Maximale doorlooptijden van het certificatie-proces;
- Beroeps- of bezwaarprocedure;
- Bewaartermijn van de examenuitwerkingen en –resultaten door de exameninstelling.

10. Certificatieschema

Een certificatieschema beschrijft de eisen voor certificatie van een met name genoemd vakbekwaamheidsprofiel.

Een certificatieschema wordt opgesteld en onderhouden door het College van Deskundigen PCE; en vervolgens ter vaststelling aan de Raad van Belanghebbenden aangeboden.

10.1. Onderdelen van een certificatieschema

Een certificatieschema bestaat uit de volgende onderdelen:

- Inleiding;
- Toepassingsgebied;
- Profiel;
- Toelatingseisen;
- Persoonskenmerken;
- Eindtermen
 - o Theoretische kennis van en inzicht in de regelgeving in het vakgebied;

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechnik	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

- o Veiligheidsbewustzijn;
- o Praktische vaardigheid in en/of kennis van distributiesystemen E of G.
- Toetsmethode
 - o Examenvorm en tijdsduur;
 - o Toetsmatrijs (vastlegging van het aantal vragen en/of opdrachten en de verdeling hiervan over de eindtermen);
 - o Wijze van beoordeling;
 - o Normering en cesuur (o.a. minimaal vereist scoringspercentage).

10.2. Ontwikkeling van een nieuw schema

Het ontwikkelen van een nieuw schema door het CvD-PCE omvat de volgende stappen:

- Beoordeling van de noodzaak (als gevolg van wijziging van de aanwijzingenstructuur BEI of VIAG);
- Inventarisatie van de marktpartijen die belang kunnen hebben;
- Het uitwerken van het schema zoals vermeld in 10.1.;
- Het – voorafgaand aan de aanbidding aan de Raad voor Accreditatie – uitvoeren en evalueren van een pilot om vast te stellen of het schema uitvoerbaar en valide is;
- Het vaststellen en bekrachtigen van het schema door resp. de Raad van Belanghebbenden en het bestuur;
- Het vaststellen van de ingangsdatum voor gebruik van het schema.

10.3. Onderhoud van een bestaand schema

Tenminste eens per 5 jaar moet door het CvD-PCE door middel van een analyse van het schema de juistheid en actualiteit worden aangetoond of bevestigd, en wel ten aanzien van:

- Belanghebbende partijen en draagvlak;
- Belangrijke en kritische werkzaamheden welke door certificaathouders worden verricht;
- Doel of bedoeld resultaat van het schema;
- Certificatie-eisen en bijbehorende toetsmethoden (vragen, tijdsduur, beoordeling).

Voor zover er sprake is van aanpassingen waarvoor acceptatie door de Raad voor Accreditatie noodzakelijk is, moet (voorafgaand aan de aanbidding aan de Raad voor Accreditatie) een pilot worden uitgevoerd en worden geëvalueerd om vast te stellen of het schema uitvoerbaar en valide is.

Daarna zal resp. de Raad van Belanghebbenden en het bestuur de eventuele aanpassingen vaststellen en bekrachtigen, evenals de ingangsdatum voor het aangepaste schema.

11. Procesbeschrijving persoonscertificatie

11.1. Het proces

Het proces van persoonscertificatie is globaal als volgt te beschrijven:

1. Voorafgaande aan het proces doet een kandidaat de benodigde bekwaamheid en kennis op, en wel door het volgen van algemene en specifieke vaktechnische opleidingen, én door het volgen van veiligheidstechnische opleidingen, én door ervaring op te doen in de uit te voeren werkzaamheden. De bekwaamheidseisen zijn vastgelegd in de normen BEI en VIAG.

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechniek	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

2. De kandidaat meldt zich aan bij de CI of EI. In voorkomende gevallen kan het bedrijf waar de kandidaat werkzaam is hiervoor zorgdragen. De aanmelding gebeurt voor het verkrijgen van een nieuw certificaat of om een bestaand certificaat te verlengen.
3. De CI is verantwoordelijk voor de screening op basis van de toelatingscriteria zoals die in de certificatieschema's zijn vastgelegd.
4. De kandidaat krijgt een oproep voor het examen als is voldaan aan de toelatingseisen genoemd in het certificatieschema van het aangevraagde examen.
5. De kandidaat legt examens af bij een door de CI gecontracteerde exameninstelling en wel conform de examenprocedure (zie artikel 13 in deze uitvoeringsregeling), het examenreglement en conform de eisen van het betreffende certificatieschema.
6. Voorafgaand aan de evaluatie van de examenresultaten door de certificatie-instelling worden:
 - o een voorlopige beoordeling van de resultaten van de theorietoets geautomatiseerd in de centrale itembank vastgelegd;
 - o door een exameninstelling een voorlopige beoordeling van de praktijkopdracht gemaakt.
7. Indien de kandidaat slaagt voor alle onderdelen van het examen, krijgt de kandidaat van de exameninstelling een voorlopige uitslag (waarbij duidelijk wordt aangegeven dat hier geen rechten aan kunnen worden ontleend).
8. De exameninstelling stuurt binnen 2 weken na een succesvol examen het examendossier (de voorlopige uitslag met eventuele door de certificatie-instelling aan te geven bescheiden) op naar de certificatie-instelling. Dit examendossier kan ook dienen als basis voor een tweede beoordeling.
9. De certificatie-instelling verifieert of de desbetreffende kandidaat aan alle eisen en verplichtingen voor certificatie heeft voldaan en verstrekt vervolgens, binnen 2 weken na ontvangst van het examendossier, een persoonsgebonden certificaat met een daarop aangegeven gelimiteerde certificatie-periode, die moet zijn vastgesteld conform het van toepassing zijnde certificatieschema.
10. Gedurende de certificatie-periode dient de gecertificeerde persoon zich te houden aan de voorwaarden en de plichten die in de voornoemde certificatie-overeenkomst zijn vastgelegd.

11.2. Hercertificatie

Hercertificatie is het opnieuw certificeren van een kandidaat waarvan het bestaande certificaat binnenkort gaat verlopen (niet te verwarren met het afleggen een herexamen na het eerder niet slagen voor een theorie- of praktijk-examen). De geldigheidstermijn van een PCE-certificaat is 3 jaar.

Vóór de vervaldatum dient hercertificatie plaats te vinden. Het proces van hercertificatie is gelijk aan het proces van certificatie; wel wordt er gebruik gemaakt van de eerdere screeningsresultaten. Aard en vorm van de examens zijn bij certificatie en hercertificatie gelijk.

12. Persoonscertificaat

Een persoonscertificaat is een op naam gesteld document (bewijsstuk) van een persoon waardoor aantoonbaar is dat is voldaan aan vooraf opgestelde eisen ten aanzien van kennis en bekwaamheid. Dit certificaat is voorzien van (of gaat vergezeld van) een gewaarmerkte sticker, die in een veiligheidspaspoort dient te worden geplakt.

Op een persoonscertificaat moet ten minste worden opgenomen:

1. Naam, geboortedatum en geboorteplaats van de certificaathouder;

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechnik	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

2. Logo's en eventueel NAW-gegevens van de houder van de certificatieregeling en/of van de CI, en/of het waarmerk van de CI;
3. Handtekeningen van een bevoegd persoon van de certificatie-instelling;
4. Taakgebied /discipline waarop het certificaat betrekking heeft;
5. Niveau van bekwaamheid;
6. Datum tot wanneer het certificaat geldig is (certificatiedatum + 3 jaar) en het certificaatnummer.

Op de in een veiligheidspaspoort aan te brengen sticker moet tenminste worden opgenomen:

1. Naam en geboortedatum van de certificaathouder;
2. Logo van de houder van de certificatieregeling en/of van de CI, en/of het waarmerk van de CI;
3. Taakgebied /discipline waarop het certificaat betrekking heeft, eventueel in codes;
4. Niveau van bekwaamheid;
5. Datum tot wanneer het certificaat geldig is (certificatiedatum + 3 jaar) en het certificaatnummer.

In bijlage 3 is een voorbeeld van een certificaat met sticker opgenomen.
De sticker moet passen in het veiligheidspaspoort.

13. Examenprocedure

Deze examenprocedure beschrijft de onderdelen van dit persoonscertificatie-systeem en omvat de werkwijze, de eisen en de voorwaarden m.b.t.:

- het opstellen van examenopgaven;
- het samenstellen van de examens;
- de wijze van examineren;
- de examinatoren en examenassistenten;
- de outillage;
- toelatingscriteria en bekwaamheidsverklaring;
- screening;
- de inhoud en vorm van een examen.

Deze examenprocedure is geen apart document maar een onderdeel van deze uitvoeringregeling en wordt zodoende opgesteld en onderhouden door het CvD-PCE.

13.1. Het opstellen van examenopgaven

Onder verantwoordelijkheid van het CvD-PCE worden op basis van de eindtermen en de toetscriteria examenopgaven vastgesteld en wordt per opgave vastgelegd:

- bij welke eindterm de opgave behoort;
- indien van toepassing, de aanvullende eisen die aan de toetslokatie worden gesteld;
- wat de juiste uitwerking van de opgave is;
- op welke wijze de uitwerking moet worden beoordeeld.

Bovendien wordt per opgave bijgehouden voor welke examens de opgave is gebruikt en wat de (analyse)resultaten waren van deze opgave.

Examenopgaven mogen niet meer worden gebruikt indien:

- de opgaven onbruikbaar zijn geworden omdat ze openbaar zijn gemaakt;
- uit analyse blijkt dat de opgaven niet geschikt zijn.

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechniek	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

13.2. Het samenstellen van de examens

Onder verantwoordelijkheid van het CvD-PCE worden op basis van de toetsmatrijs met de vastgestelde examenopgaven examens samengesteld. Bij de theorie-examens (online) gebeurt dit in het geautomatiseerde systeem via een (door het CvD-PCE bepaalde) koppeling met een certificaat / certificatieschema, bij de praktijk-examens zijn de van toepassing zijnde praktijkopdrachten per certificaat / certificatieschema door het CvD-PCE vastgesteld.

Bij het daadwerkelijke examen regelt het systeem de theorievragen en de examinerator kiest de praktijkopdracht(en).

Examenresultaten moeten minimaal 1x per jaar worden geanalyseerd:

- de analyses van de theorie-examens moeten door het CvD-PCE uit het systeem worden opgevraagd en beoordeeld.
- de analyses van de praktijk-examens moeten door de Examencommissies worden opgesteld en worden gerapporteerd aan het CvD-PCE.

Op basis van deze analyses kunnen, in opdracht van het CvD-PCE, opgaven uit bestanden worden aangepast of verwijderd.

13.3. De wijze van examineren

13.3.1. Algemeen

- Voorafgaand aan elk examen dient de kandidaat zich te legitimeren door middel van een geldig, door de overheid verstrekt, paspoort, identiteitskaart of rijbewijs (niet via een VCA-paspoort). BSN-nummers mogen in het gehele proces niet worden toegepast.
- De examinerator resp. examenassistent moet zijn geïnformeerd over de vaststelling dat de kandidaat voldoet aan de in het desbetreffende certificatie-schema genoemde toelatingseisen.
- De examineratoren mogen geen docent van de geëxamineerden zijn geweest m.b.t. de (deel)opleiding die tot het desbetreffende (deel)examen opleidt, en dienen te zijn geaccepteerd door de Certificerende Instelling.
- Er mag door de kandidaten tijdens een examen geen hulp van anderen worden ingeroepen met betrekking tot dat examen.
- Het raadplegen van de normen en de veiligheidsworkinstructies BEI resp. VIAG zijn tijdens het examen (zowel bij theorie als praktijk) toegestaan, maar alleen via door de EI gecontroleerde en beschikbaar gestelde documentatie.
- Op de plaats waar een theorie- of praktijkexamen wordt afgenomen is de aanwezigheid verboden van alle apparatuur waarmee beeldopslag of beeldverwerking mogelijk is, anders dan de apparatuur die door de exameninstelling ter beschikking wordt gesteld.
- Bij alle examens is de schrijf- of voertaal Nederlands (is een veiligheidsaspect).

13.3.2. Online examens

Bij deze methode wordt de medewerker getoetst d.m.v. het intoetsen van antwoorden op vragen via een computersysteem.

De normering en cesuur van het examen moeten in lijn zijn met hetgeen daaromtrent in het certificatieschema is vermeld.

De beoordeling van de antwoorden wordt automatisch door het systeem uitgevoerd en opgeslagen.

Bij deze examens dienen examineratoren of examenassistenten toezicht te houden.

Voor het overige gelden de voorwaarden conform 13.3.1.

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechnik	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

De theorie-examens PCE zijn in beginsel online examens. Bij calamiteiten (bijv. langdurige uitval van systemen) kan, na overleg met de CI, worden overgegaan tot schriftelijke examens. Deze kunnen door de CvD-PCE ter beschikking worden gesteld.

13.3.3. Bijzondere online examens

Bij uitzondering (bijvoorbeeld t.b.v. dyslectische kandidaten of kandidaten met een PC- of leesachterstand) kan een alternatieve examenvorm worden gehanteerd, in de vorm van een voorleesexamen. Dit kan alleen indien een verklaring van de werkgever van de kandidaat wordt overlegd.

Een voorleesexamen kan alleen worden afgenomen door een examinator.

Deze beperkt zich tot het voorlezen van de vraag en alle antwoorden; daarnaast kan de examinator de vraag verduidelijken en elk antwoord verduidelijken. De gegeven verduidelijking en de manier waar op die wordt gegeven mag geen sturend karakter hebben maar moet beperkt blijven tot een inhoudelijk andere omschrijving per vraag of per antwoord, zo nodig aangevuld met een enkel praktisch voorbeeld.

De examinator bedient het systeem waarbij de kandidaat de keuzes maakt.

Dit examen mag 50% langer duren dan de tijdsduur die in het certificatieschema vermeld is.

Voor het overige gelden de voorwaarden conform 13.3.1. en 13.3.2.

NB: een voorleesexamen moet bij de inschrijving al worden aangegeven (inclusief verklaring werkgever) en in het systeem worden aangetekend; de EI moet vervolgens direct de inschrijver over de financiële consequenties informeren.

Over het aantal afgenomen voorleesexamens moet specifiek aan de CI worden gerapporteerd.

13.3.4. Praktijkexamens

Een praktijkexamen bestaat uit 1 of meerdere praktijkopdrachten. Er zijn hierbij geen uitzonderingen mogelijk, ook niet in het geval van lichamelijke beperkingen van de kandidaat.

Examinering vindt plaats in een practicum, waar de medewerker praktijkopdrachten uitvoert, e.e.a. ter beoordeling door de examinator. Bij uitzondering vindt examinering plaats bij in bedrijf zijnde infrastructuren.

De verrichtingen van de kandidaat moeten worden aangetekend op een examenprotocol, dat is gebaseerd op de te toetsen bekwaamheidseisen.

Uit dit examenprotocol moet volstrekt duidelijk en reproduceerbaar blijken hoe de kandidaat heeft gepresteerd. Het examenprotocol moet door het CvD-PCE zijn gevalideerd.

De kandidaat mag pas beginnen met een praktijkopdracht indien hij zichzelf volledig voorzien heeft van de noodzakelijk PBM's (persoonlijke beschermingsmiddelen) en de daarmee verwant zijnde persoonlijke apparatuur (bijv. zuurstofmeter, gassurveyor). Overige middelen kunnen door de EI, zo nodig, ter beschikking worden gesteld.

Voor het overige gelden de algemene voorwaarden conform 13.3.1.

Een examinator moet bij het afnemen van praktijkexamens elke kandidaat op een gedegen wijze kunnen beoordelen; daarbij is het maximum aantal tegelijkertijd te beoordelen kandidaten mede afhankelijk van de aard van de opdrachten.

Een examinator mag tijdens praktijktoetsen zo nodig de rol spelen van OIV, WV, BD, meldpunt of klant; andere rollen zijn niet toegestaan.

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechnik	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

13.3.5. Herexamens

Herexamens zijn examens die kunnen worden afgelegd na het eerder niet slagen voor een theorie- of praktijk-examen (niet te verwarren met hercertificatie dat staat voor het opnieuw certificeren van een kandidaat waarvan het bestaande certificaat binnenkort gaat verlopen).

Een kandidaat die niet slaagt voor een theorie-examen mag niet eerder dan na 1 week opnieuw examen afleggen.

Een kandidaat die niet slaagt voor een praktijk-examen mag niet eerder dan na 1 week opnieuw examen afleggen; hierbij moet dit examen weer volledig worden gedaan (eerdere met goed gevolg afgelegde praktijkopdrachten zijn vervallen).

13.4. De examinatoren en examenassistenten

13.4.1. Algemeen

Een exameninstelling kan alleen dan examens op basis van certificatieschema's Stipel-PCE afnemen, als het hiervoor beschikt over een overeenkomst met een Certificatie-instelling welke door Stipel is gecontracteerd.

Examens worden afgenomen door examinatoren of examenassistenten. Examinatoren beheersen het te examineren vakgebied, voor examenassistenten geldt deze eis niet. De algemene eisen zijn:

- de examinator/ examenassistent mag geen direct hiërarchische of functionele band hebben met een kandidaat;
- de examinator/ examenassistent mag niet de docent (van de te examineren stof) zijn geweest van een kandidaat;
- de examinator/ examenassistent mag geen directe relatie hebben met een kandidaat (familie, partner, vriend, kennis, burens);
- de examinator/ examenassistent dient een geheimhoudingsverklaring te ondertekenen, zowel met betrekking tot de inhoud van de examenopgaven als de verrichtingen van de kandidaten;
- de examinator/ examenassistent moet zijn geaccepteerd door de CI.

13.4.2. Aanvullende eisen aan examenassistenten of examinatoren bij online examens

Naast de onder 13.4.1. genoemde algemene eisen dienen examen-assistenten (of examinatoren):

- te beschikken over vaardigheid met IT-systemen, incl. beveiligingsaspecten;
- in staat te zijn tot ononderbroken toezicht bij maximaal 15 personen;
- in staat te zijn tot nauwkeurige registratie.

Deze eisen gelden ook indien wordt overgegaan tot schriftelijke examens (bijv. bij langdurige uitval van systemen).

13.4.3. Aanvullende eisen aan examenassistenten of examinatoren bij bijzondere online examens

Naast de onder 13.4.1. genoemde algemene eisen dienen examinatoren:

- te beschikken over vaardigheid met IT-systemen, incl. beveiligingsaspecten;
- in staat te zijn tot nauwkeurige registratie.
- te beschikken over communicatieve en sociale vaardigheden.

13.4.4. Aanvullende eisen aan examinatoren bij praktijkexamens

Naast de onder 13.4.1. genoemde algemene eisen dienen deze examinatoren te beschikken over:

- kennis van het vakgebied op WEB-nivo 4;

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechnik	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

- kennis van de te examineren operationele zaken op basis van minimaal 5 jaar ervaring in het betreffende vakgebied;
- communicatieve en sociale vaardigheden;
- sterk ontwikkeld veiligheidsdenken;
- operationele betrokkenheid.

Voordat een examinerator bij praktijkexamens in functie treedt moet hij zelf met goed gevolg een theorie-examen op niveau OIV en een praktijkexamen op niveau AVP afleggen. Bij het praktijkexamen wordt alleen het veiligheidstechnische aspect beoordeeld. De uitvoering van deze examens dient op een met de CI overeengekomen wijze plaats te vinden.

13.5. De outillage

13.5.1. Locaties, algemeen

Deze dienen ten minste te voldoen aan de volgende eisen:

- de locatie dient voldoende rustig te zijn, opdat kandidaten niet worden afgeleid door lawaai of bewegingen buiten het examenlokaal;
- de locatie dient voldoende verlicht te zijn;
- de aanwezige inrichting dient een dusdanig formaat en kwaliteitsniveau te hebben dat dit niet belemmerend kan zijn op het uitwerken van het examen;
- er dient voldoende door de EI gecontroleerde documentatie betreffende de normen en de veiligheidswerkinstructies BEI resp. VIAG beschikbaar te zijn.

13.5.2. Locaties waar (bijzondere) online examens worden afgenomen.

Deze dienen naast de onder 13.5.1. genoemde eisen ook te voldoen aan de volgende eisen:

- PC-opstellingen volgens arbo.

13.5.3. Locaties waar praktijk-examens worden afgenomen (practica).

Deze dienen naast de onder 13.5.1. genoemde eisen ook te voldoen aan de volgende eisen:

- Het practicum dient zodanig te zijn ingericht dat de toetsingen volgens de vastgestelde eindtermen en praktijkopdrachten kunnen worden uitgevoerd. De bijbehorende gereedschappen, middelen en apparatuur dienen daarvoor aanwezig te zijn.
- De te gebruiken meet- en testapparatuur dient in de aangepaste practicum-omgeving schijnbaar normaal te werken; deze apparatuur dient van opvallende opschriften (bijv. Pas op: alleen voor gebruik in instructielokalen/ niet geschikt voor normaal bedrijf !) te zijn voorzien; deze apparatuur dient goed geregistreerd te worden beheerd, waarbij aan het eind van elke werkdag de complete aanwezigheid ervan in het practicum wordt vastgesteld.
- Er mogen geen onveilige geluidsniveaus ontstaan door de in het practicum aanwezige geluids-producerende apparatuur.
- Het practicum en de opgestelde apparatuur dient intrinsiek veilig te zijn, d.w.z. er kan geen onveilige situatie als gevolg van onjuiste handelingen van de kandidaat optreden; er dient een RI&E (risico inventarisatie en evaluatie) aanwezig te zijn.
 - Bij practica voor gas dient er met lucht i.p.v. gas te worden gewerkt.
 - Bij practica voor LS, MS en HS dient het vermogen te zijn beperkt en de bedrijfsspanning bij voorkeur niet hoger te zijn dan 50V; de aanwezigheid van de bedrijfsspanning dient, bij voorkeur door middel van simulatie, in elk geval

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechnik	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

aantoonbaar te zijn. Bij spanningen > 50V dient de examinator als Werkverantwoordelijke te zijn aangewezen.

- Bijzondere aandacht is noodzakelijk bij de lokaties waarbij noodzakelijkerwijs de praktijkexamens bij in bedrijf zijnde infrastructures of installaties moeten worden afgenomen. Bij deze niet-intrinsiek veilige situaties dient de examinator als Werkverantwoordelijke te zijn aangewezen en draagt de examinator de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van de geëxamineerde en houdt daarbij voortdurend, onafgebroken toezicht.

13.6. De toelatingscriteria en bekwaamheidsverklaring

Een kandidaat wordt toegelaten tot de toetsing, nadat aan de CI (of aan de EI, in opdracht van de CI) adequaat is aangetoond dat de kandidaat beschikt over voldoende vooropleiding, kennis en inzicht in het vakgebied (screening).

De kandidaat dient te beschikken over:

- o de vakkennis op het in de eindtermen aangegeven niveau in het betreffende vakgebied (volgens de Wet Educatie en Beroepsonderwijs),
- o kennis van en inzicht in relevante normen en wetgeving ten behoeve van een veilige uitvoering volgens de ARBO-wetgeving, zoals VCA e.d., voor zover dit is aangegeven in de eindtermen.

Bovengenoemde kwalificaties moeten worden vermeld in een Bekwaamheidsverklaring, zoals die bij de aanvraag moet worden verstrekt aan de EI (de Bekwaamheidsverklaring kan ook als aanvraagformulier dienen).

In de bekwaamheidsverklaring geeft de aanvrager aan dat de kandidaat volgens hem/haar voldoet aan de met het te behalen certificaat verbonden vaktechnische en veiligheidstechnische eisen (zoals omschreven in de betreffende certificatie-schema's). De verklaring is vereist voor alle certificaten.

13.7. De screening

Het voldoen aan de toelatingseisen wordt door de EI gecontroleerd aan de hand van de Bekwaamheidsverklaring.

De screening bestaat uit de beoordeling van de inhoud van de Bekwaamheidsverklaring en de controle op compleetheid / volledigheid van de verklaring zelf (qua invulling).

De volledige inhoud van de Bekwaamheidsverklaring dient op eerste aanvraag van de EI te worden aangetoond (door het overleggen van diploma's, verklaringen, enz.).

Indien er bij een dergelijke aantoonbaarheidscontrole onjuistheden en/of manco's (m.b.t. de aan de criteria gerelateerde gegevens) in de Bekwaamheidsverklaring worden aangetroffen wordt de betreffende Bekwaamheidsverklaring ongeldig verklaard en de CI geïnformeerd.

De EI zal vervolgens extra aantoonbaarheidscontroles gaan uitvoeren en is daarbij gerechtigd tot verrekening van de daarvoor gemaakte extra kosten.

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechnik	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

De screening wordt door de EI uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de CI; de EI bepaalt of het vereiste vaktechnische en veiligheidstechnische niveau aanwezig is. De EI maakt daarbij gebruik van de “Opleidingseisen BEI resp. VIAG” zoals vermeld in of verbonden met de VIAG en BEI, alsmede de door Netbeheer Nederland uitgegeven richtlijnen op dit gebied (inclusief gedoog- en overgangsconstructies en alternatieve opleidingstrajecten). Aan de vereiste opleidingseisen is ook voldaan indien een relevant EVC-traject met een diploma is afgerond.

Op grond van het resultaat van de screening stelt de EI (onder de verantwoordelijkheid van de CI) vast of de kandidaat voor het gewenste certificaat tot de toetsing wordt toegelaten.

In bijzondere situaties (bijv. onbekende of buitenlandse diploma's of verklaringen, bijzondere opleidingstrajecten) kan de EI of de kandidaat zich wenden tot de CI.

De CI komt dan tot een uitspraak, zo nodig na consultatie van het CvD-PCE.

De CI informeert het CvD-PCE naar behoefte, maar minimaal 2 x per jaar, over de bijzonderheden bij de door de EI's uitgevoerde screeningsactiviteiten.

Indien de kandidaat bezwaar maakt tegen het resultaat van de screening kan hij zich schriftelijk wenden tot de CI. De commissie komt dan binnen 4 weken tot een bindende uitspraak.

13.8. De inhoud en vorm van een examen

Per certificatieschema zijn de samenstelling, de omvang, toetsmatrijzen, tijdsduur en wijze van beoordeling vastgelegd. De toetsing bestaat, afhankelijk van hetgeen daarover wordt aangegeven in het certificatieschema, meestal uit een online theorie-examen en een praktijkexamen; in het praktijkexamen zijn één of meerdere praktijkopdrachten opgenomen. In verband met de veiligheid mogen alle examens alleen in de Nederlandse taal worden uitgevoerd. Het gehanteerde taalniveau dient zich adequaat te verhouden met het bij het certificaat behorend opleidingsniveau.

13.8.1. Toetscriteria van een (bijzonder) online theorie-examen.

Het theorie-examen bestaat uit een online examen met een vastgesteld aantal meerkeuzevragen conform een vaste verdeling, die in een vooraf vastgestelde tijd beantwoord moeten worden (conform hetgeen daarover is bepaald in het desbetreffende certificatie-schema). Daarbij is de reguliere examenvorm een online examen, in bijzondere gevallen (zie punt 13.3.3.) een voorleesexamen.

De meerkeuze-vragen worden uit een centrale vragenbank (beheerd door het CvD-PCE) opgeroepen; de vragenbank dient aan de volgende regels te voldoen:

1. De vragenbank dient een aantal vragen te omvatten dat bij voorkeur 4-5 maal, maar ten minste gelijk is aan drie (3) maal de omvang van het examen;
2. De vragen dienen te zijn verdeeld over de te toetsen bekwaamheidseisen (eindtermen), conform de verdeling die in de toetsmatrijs is vastgelegd;
3. De vragenbank dient zodanig te zijn beveiligd dat alleen personen die daartoe expliciet zijn aangewezen door het CvD-PCE toegang hebben tot de inhoud van de vragenbank.
4. Jaarlijks vindt er met inbreng van de examencommissie door de beheerder van de vragenbank een evaluatie van de vragen plaats.
5. Elke 2 jaar moeten minimaal 10% van de vragen worden vervangen.

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechnik	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

13.8.2. Toetscriteria van een praktijkexamen.

Het praktijkexamen bestaat uit het verrichten van bepaalde handelingen gebaseerd op de van toepassing zijnde normen en voorschriften. Er moet voldaan worden aan de in het certificatie-schema genoemde criteria via de daarvoor ontwikkelde protocollen.

Indien er bij een examen 2 praktijkopdrachten moeten worden uitgevoerd moet het resultaat van beide opdrachten aan de toetscriteria voldoen (er mag geen middeling plaatsvinden).

13.8.3. Normering en cesuur.

Een kandidaat is geslaagd wanneer hij zowel het theorie examen als het praktijkexamen met goed gevolg heeft afgelegd. De normering en cesuur is in elk certificatieschema vastgelegd.

13.8.4. Geldigheid toetsresultaat en certificaat

Indien daarvoor een voldoende is behaald blijft het resultaat van de theorietoets tot een ½ jaar na datum geldig in combinatie met een (her)examen voor de praktijktoets.

In dit geval geldt als certificaatdatum de dag dat de aansluitende praktijktoets met goed gevolg is afgelegd.

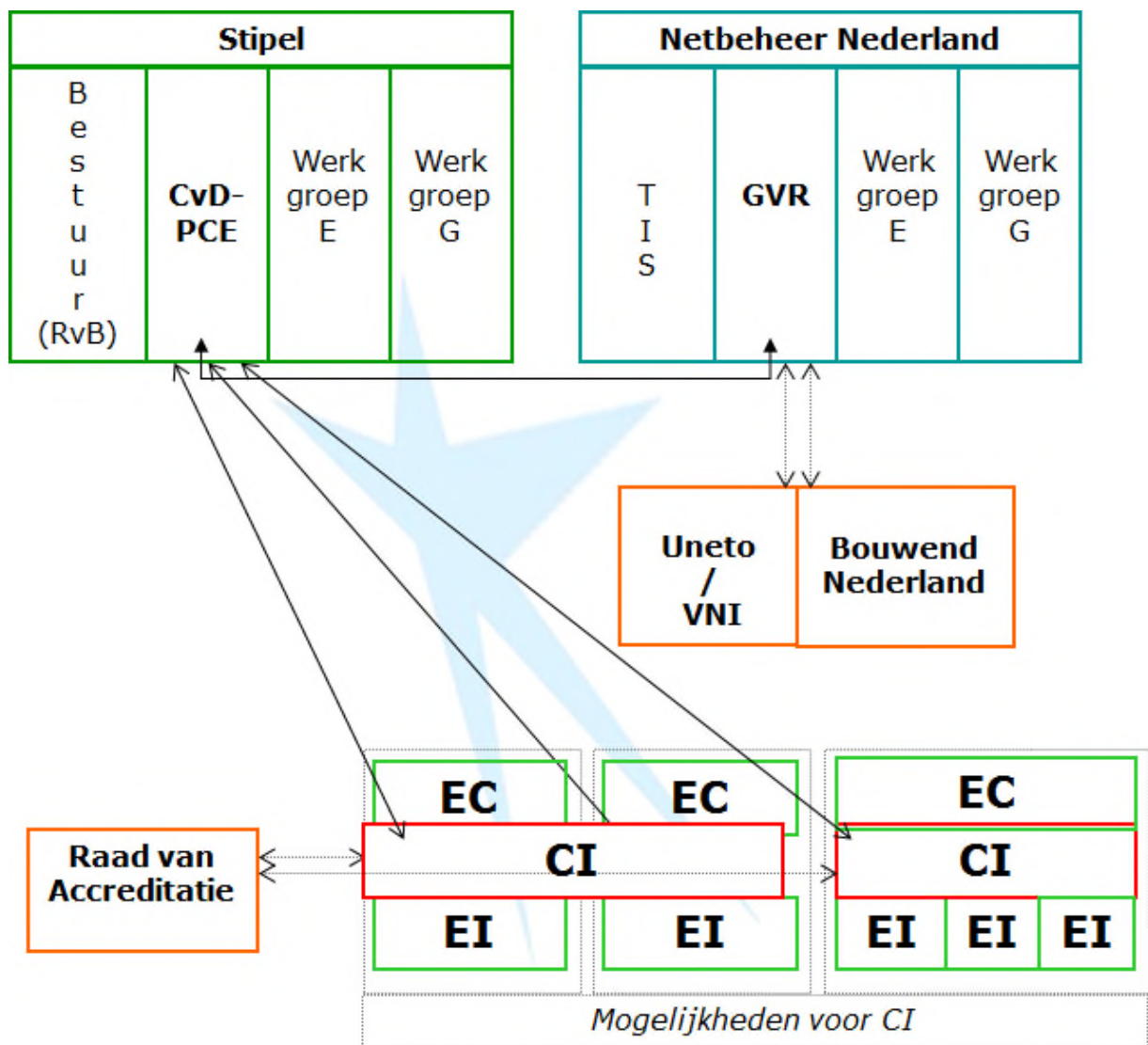
Indien daarvoor een voldoende is behaald blijft het resultaat van de praktijktoets tot een ½ jaar na datum geldig in combinatie met een (her)examen voor de theorietoets.

In dit geval geldt als certificaatdatum de dag dat de aansluitende theorietoets met goed gevolg is afgelegd.

Een certificaat heeft een geldigheidstermijn van 3 jaar (met inachtneming van de criteria voor intrekking zoals beschreven in artikel 6.3.2.).

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechnik	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

Bijlage 1 van de Uitvoeringsregeling Stipel-PCE

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechnik	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

 	Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---

Bijlage 2 van de Uitvoeringsregeling STIPEL-PCE

Huishoudelijk reglement College van Deskundigen Persoonscertificatie energiebedrijven (CvD-PCE)

1. Het College van Deskundigen PCE is met instemming van de Raad van Belanghebbenden door het bestuur van STIPEL ingesteld voor het ontwikkelen en onderhouden van certificatieschema's m.b.t. veiligheidsregelgeving voor personen werkzaam in of voor de energiebedrijven. Het betreft hier met name personen die verantwoordelijk zijn voor de veiligheid voor zichzelf en voor anderen, en wel in het kader van de regelgevingen BEI en VIAG.
2. Het College van Deskundigen maakt onderdeel uit van STIPEL. Dit reglement is gebaseerd op het model zoals dat in het Handboek STIPEL is opgenomen.
3. Samenstelling
 - a. Het College van Deskundigen bestaat uit afgevaardigden, namens opdrachtgevers en opdrachtnemers, met instemming van de betreffende branche-organisatie:
 - 1 afgevaardigde van Alliander;
 - 2 afgevaardigden van Bouwend Nederland;
 - 1 afgevaardigde van Enexis;
 - 1 afgevaardigde van Stedin;
 - 1 afgevaardigde van Tennet;
 - 2 afgevaardigden van Uneto/VNI;
 - 1 afgevaardigde van Westland Energie;

Bovengenoemde afgevaardigden hebben allen stemrecht.

De certificaathouders worden geacht vertegenwoordigd te zijn door één of meerdere van de bovengenoemde afgevaardigden.

De Certificerende Instelling(en) is (zijn) als adviseur aan het College verbonden (zonder stemrecht).

- b. De samenstelling is zodanig, dat de deskundigheid van het College van Deskundigen is gewaarborgd.
Een afgevaardigde van een organisatie die meerdere disciplines omvat dient van/in minimaal twee disciplines kennis/inzicht te hebben; overige afgevaardigden van/in minimaal één discipline. Beide disciplines (elektriciteit en gas) zijn binnen de totale samenstelling van het College in voldoende mate vertegenwoordigd; kennis van de bijbehorende regelgevingen BEI en VIAG voor alle leden vereist. Toetstechnische deskundigheid in het college is gewaarborgd.

Het College van Deskundigen kiest uit haar leden haar voorzitter (vanuit de netbeheerders).

Het College van Deskundigen voegt een onafhankelijk secretaris (zonder stemrecht) aan het College toe.

- c. Het College van Deskundigen kan naar behoefte deskundigen in haar overleg uitnodigen.

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechniek	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

- d. Een aantal leden van het College van Deskundigen heeft zitting in de Raad van Belanghebbenden en wel zodanig dat de vertegenwoordiging in het Raad van Belanghebbenden in balans is met de vertegenwoordigde doelgroep (t.o.v. andere vertegenwoordigingen/doelgroepen).
- e. De Raad van Belanghebbenden ziet er bij benoeming van een nieuw lid op toe, dat aan het gestelde in lid 3b blijft worden voldaan. In verband met de verificatie van de deskundigheid van het College van Deskundigen stelt de Raad van Belanghebbenden op basis van de cv's van de leden vast welke leden over één of meer van de in lid 3b genoemde deskundigheden beschikken.
- f. De leden van het College van Deskundigen moeten in staat zijn om de branche-organisatie die hen heeft voorgedragen te vertegenwoordigen, onafhankelijk van hun functie.
- g. Het lidmaatschap van het College van Deskundigen eindigt indien het desbetreffende lid de hoedanigheid verliest op grond waarvan hij werd voorgedragen of indien de belanghebbende dit te kennen geeft.

4. Taken en verantwoordelijkheden

De verantwoordelijkheden van het College van Deskundigen zijn vastgelegd in de uitvoeringsregeling PCE, met name in artikel 4. Voor de uitvoering van taken kan het CvD-PCE werkgroepen installeren.

Daarbij stelt het College van Deskundigen een aantal zaken vast en/of brengt zij bindend advies uit aan de Raad van Belanghebbenden, zoals over o.a.:

- eindtermen;
- toetsmatrijs;
- de examenmiddelen;
- de cesuur;
- protocollen;
- (aanwezigheids) registratie;
- eisen aan examinatoren en examen-assistenten;
- de eisen aan practica;
- de eisen aan de certificerende instelling(en);
- enz.

Daarnaast heeft het College van Deskundigen tot taak te borgen dat er nauw contact wordt onderhouden met de binnen Netbeheer Nederland opererende Contactgroep Veiligheidsregelgeving, en wel zodanig dat certificatieschema's altijd naadloos aansluiten bij de inhoud van de regelgeving.

Het College van Deskundigen richt het certificeringsproces in conform STIPEL en de uitvoeringsregeling STIPEL -PCE.

5. Werkwijze

- a. Het College van Deskundigen vergadert ter uitoefening van zijn taken zo vaak als nodig is en verder zo vaak als de voorzitter dan wel ten minste drie leden van een College van Deskundigen hierom verzoeken.
- b. De leden kunnen tot een week voor een vergadering agendapunten indienen. De agenda en de stukken worden vóór de vergadering door het secretariaat verzonden.

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechniek	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

- c. De leden van het College van Deskundigen hebben een geheimhoudingsplicht voor zover het personen of zakelijke belangen betreft.
- d. Het financiële beheer van het College van Deskundigen valt onder de verantwoordelijkheid en de bevoegdheid van het bestuur van STIPEL.

6. Besluitvorming

- a. Het College van Deskundigen streeft bij de besluitvorming naar consensus.
- b. Het College van Deskundigen besluit alleen in een vergadering waarin tenminste de 2/3 van het aantal collegeleden met stemrecht aanwezig is of vertegenwoordigd is.

7. Secretariaat

- a. De bureauwerkzaamheden worden verzorgd door een uitvoerend secretaris.
- b. Van elke vergadering van het College van Deskundigen wordt verslag opgemaakt. De door het College van Deskundigen goedgekeurde verslagen worden ingebracht in de vergadering van de Raad van Belanghebbenden.

8. Reglement

Dit huishoudelijk reglement en eventuele wijzigingen hierop behoeven de goedkeuring van het College van Deskundigen, de Raad van Belanghebbenden en het bestuur STIPEL.

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechnik	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		

		Secretariaat: ing. R. Bijvoets Schokkerlaan 18 1503 JP Zaandam Telefoon: (075) 635 42 36 E-mail: r.bijvoets@planet.nl
---	---	---

Bijlage 3 van de Uitvoeringsregeling Stipel-PCE: Voorbeeld certificaat

Certificaat Certificaatnummer.....

De certificerende instelling

verklaart dat:

geboren op: te

met personeelsnummer *.....

werkzaam bij *

* niet verplicht in te vullen

is geslaagd voor de toets:

BEI HS / MS / LS

VIAG

IV / OIV / WV / WV-netten / BD / AVP / AVP-netten
 AVP-meting & beveiliging / VP / VP-service
 VP-aansluiting / VOP-meters / VOP / VOPT

IV / OIV / WV / WV-netten / BD / AVP / AVP-stations
 AVP-netten / AVP-LD-netten / VP / VP-aanleg
 VOP-meters / VOP / VOPT

Bijzonderheden.....

Dit certificaat is geldig van.....tot

Namens de certificerende instelling:

.....

CI Certpce	
Naam	: P. Pietersen
Geb. datum	: 99-99-9999
Certificaat	: VIAG WV-netten
Certificaatnr.	: CP1234567890
Geldig tot	: 1-1-2012
	

Dit certificaat geeft niet direct toegang tot infrastructuur en/of installaties van de netbeheerders en geeft daarbij ook niet direct het recht of de toestemming tot het uitvoeren van werkzaamheden of bedieningshandelingen daarin.

Bovenstaande activiteiten zijn slechts toegestaan indien:

- de werkgever van de getoetste persoon aan hem/haar een aanwijzing heeft verstrekt die overeenkomt met dit certificaat, én
- deze aanwijzing door de betreffende netbeheerder wordt erkend, én
- er sprake is van een overeenkomst tussen de betreffende netbeheerder en het bedrijf waarbij de getoetste persoon in dienst is, én
- er zo nodig aanvullende instructie door of namens de betreffende netbeheerder is gegeven, én
- indien er sprake is van een opdracht door of namens de betreffende netbeheerder.

Documentcode	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	vaststelling RvB-Energietechnik	Akkoord bestuur STIPEL
Uitvoeringsregeling 8.4.2 PCE	13-11-2012	3-09-2013		